

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt I C 851/12 z powództwa Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. przeciwko Gminie Ł.- Zarząd Dróg i (...) o zapłatę:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.700,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2010 roku do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.508,70 złotych tytułem kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenie, że w dniu 23 marca 2010 roku na ulicy (...) w Ł., za której stan odpowiedzialność ponosi Miasto Ł. – Zarząd Dróg i (...) w Ł., w pojeździe marki M. (...) o numerze rejestracyjnym El 803HM stanowiącym własność Przedsiębiorstwa Handlowo –Uslugowego (...) Sp. z o.o. w Ł., używanym przez prezesa powoda, jednak cały czas oferowanym do sprzedaży, doszło do uszkodzenia przedniej szyby wskutek uderzenia odłamka kostki brukowej, którą pokryta była droga, a koszt naprawy szkody w autoryzowanym zakładzie wynosi 4.808,73 złotych brutto.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że, w świetle dyspozycji art. 415 k.c., powództwo zasługuje na uwzględnienie, gdyż do wypadku z dnia 23 marca 2010 roku doszło wskutek nienależytego wykonania przez pozwane Miasto Ł. obowiązków w zakresie dbałości o stan utrzymania dróg, gdyż nie stanowi należytej dbałości o stan drogi tolerowanie sytuacji, gdy nawierzchnia drogi jest popękana i znajdują się na niej kawałki materiału, z którego droga jest wykonana. Rodzi to poważne niebezpieczeństwo dla użytkowników drogi, nie tylko w sferze ich majątku, ale także życia i zdrowia. Okoliczność, że pojazd w dniu wypadku był pojazdem praktycznie nowym, uzasadnia żądanie naprawy w autoryzowanym serwisie. Odszkodowanie winno przy tym, w ocenie Sądu, obejmować wartość podatku VAT, gdyż przedmiotowy samochód był i nadal jest środkiem handlowym, wystawionym w salonie, oferowanym do sprzedaży. Nie był środkiem trwałym w działalności prowadzonej przez powoda, zatem także odliczenie powodowi nigdy by nie przysługiwało. Uzasadnione koszty naprawy wyznaczają wysokość usprawiedliwionego odszkodowania niezależnie od przyjętego sposobu naprawienia szkody. O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. przy uwzględnieniu, iż pozwany dowiedział się o sprecyzowanym roszczeniu najpóźniej w dniu 14 czerwca 2010 roku. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając orzeczenie w części uwzględniającej powództwo, to jest w zakresie punktu 1. i 3. Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego skarżący zarzucił naruszenie:

- art. 232 w zw. z art. 3 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez:

a) przyjęcie, iż strona powodowa wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, skutkujących uznaniem, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy szkodą, a działaniem pozwanego, w sytuacji gdy materiał dowodowy w zakresie przyczyn zdarzenia nie dowodzi w żadnej mierze, iż przyczyną zdarzenia była uszkodzona nawierzchnia ulicy (...), której pozwana Gmina jest właścicielem,

b) poprzez przyjęcie, że strona powodowa wywiązała się z obowiązku udowodnienia wysokości szkody, w tym także, iż odszkodowanie winno obejmować podatek VAT, w sytuacji gdy powódka nie udowodniła wysokości rzeczywistej szkody, w szczególności nie udowodniła, że pojazd był towarem handlowym, a nie środkiem trwałym;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

I.) sprzeczne z zasadami logiki wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających- w świetle tych zasad nie można bowiem zaakceptować wniosków Sądu, który z zeznań świadka J. L., który stwierdził, że nie wie co wypadło spod kół jadącego przed nim samochodu i uderzyło w szybę pojazdu, który prowadził, jak również nie znalazł tego przedmiotu, po udaniu się na miejsce zdarzenia, wywiódł, że była to kostka brukowa, stanowiąca luźny materiał składający się na nawierzchnię jezdni ulicy (...),

II.) sprzeczne z zasadami logiki wywodzenie z dokumentacji zdjęciowej, bez daty jej sporządzenia, na której znajduje się fragment jakiejś nawierzchni z kostki brukowej, z widocznymi pęknięciami i elementami brakującej kostki, że jest to z kostki brukowej z ulicy (...), w dniu zdarzenia oraz, że widoczne pęknięcia kostki dowodzą faktu, że materiał z tej nawierzchni musiał być przyczyną szkody w pojeździe powódki;

III.) dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny :

a) to jest z pominięciem faktu, iż strona powodowa w żaden racjonalny sposób nie ustosunkowała się do zarzutów dlaczego dokumentacja zdjęciowa zarówno nawierzchni ulicy jak i uszkodzonego pojazdu nie wskazuje daty jej wykonania ani miejsca wykonania,

b) nieuwzględnienie zarzutu, że strona powodowa poza zaprzeczaniem w pismach przygotowawczych nie przedstawiła żadnych dowodów, że uszkodzony pojazd był środkiem handlowym, a nie środkiem trwałym, co mogła uczynić w prosty sposób przedkładając księgę przychodów i rozchodów, w której ewidencjononuje się środki handlowe, jak również faktu, że był to samochód używany przez prezesa,

c) poprzez pominięcie rozbieżności pomiędzy zeznaniami świadka J. L., który na rozprawie w dniu 20 lutego 2013 roku zeznał, że: „był to kawałek nie wiem czego co puknęło w szybę”, natomiast w oświadczeniach z dnia 23 marca 2010 roku składanych w postępowaniu likwidacyjnym wskazał, że był to kamień, a następnie, że mały odprysk kostki brukowej,

d) poprzez pominięcie zeznań świadka, który wskazał wyraźnie, że nie zlokalizował później tego „kawałka” w miejscu wskazanym jako miejsce zdarzenia,

e) poprzez pominięcie w swej ocenie co do przyczyn zdarzenia faktu, że kierujący pojazdem – świadek zdarzenia jest pracownikiem powódki;

- art. 217 i art. 232 k.p.c. poprzez pominięcie wniosków dowodowych pozwanego bez wydania postanowienia o ich oddaleniu to jest wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań stron z ograniczeniem do strony powodowej na okoliczność stanu przedmiotowego pojazdu przed zdarzeniem z dnia 23 marca 2010 roku, zakresu uszkodzeń w pojeździe po zdarzeniu, podjętych przez stronę czynności w celu przywrócenia pojazdu do stanu pierwotnego i kosztów naprawy pojazdu oraz wniosku o przeprowadzenie dowodu z dokumentów prywatnych powódki w postaci faktur, rachunków za naprawę przedmiotowego pojazdu, po doręczeniu których to dokumentów lub w przypadku ich nieposiadania dopuszczenie dowodu z pisemnej opinii biegłego do spraw mechaniki pojazdowej na okoliczność kosztów naprawy pojazdu;

- art. 415 k.c. poprzez jego zastosowanie i przyjęcie, że zachodzi w niniejszej sprawie odpowiedzialność pozwanego w sytuacji, gdy powódka nie udowodniła istnienia przesłanek tej odpowiedzialności to jest winy i związku przyczynowego pomiędzy zawinionym zaniechaniem a szkodą, jak również nie udowodniła wysokości szkody;

- art. 361 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na zasądzeniu kosztów naprawy pojazdu wraz z podatkiem VAT bez uwzględnienia rzeczywistych kosztów jakie poniosła powódka z tytułu naprawy pojazdu i bez uwzględniania faktu możliwości odliczenia podatku VAT od kosztów naprawy.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i orzeczenie o kosztach procesu za pierwszą instancję według norm przepisanych oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu za drugą instancję według norm przepisanych (apelacja wraz z załącznikiem – k. 109-114).

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (odpowiedź na apelację – k. 121-123).

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanego poparł apelację i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego a pełnomocnik powódki wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego (protokół rozprawy apelacyjnej – k. 129).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Wbrew zapatrywaniom skarżącego, Sąd Rejonowy w ramach prawidłowych ustaleń faktycznych, przyjętych za własne przez Sąd Okręgowy, dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w oparciu o którą wyprowadził także trafne wnioski jurydyczne w zakresie przepisów kodeksu cywilnego regulujących kwestię odpowiedzialności odszkodowawczej.

Okoliczność podnoszona przez skarżącego, w ramach sformułowanych zarzutów, że zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy nie pozwala na wyprowadzenie wniosku, iż przyczyną uszkodzenia pojazdu powoda był stan nawierzchni ulicy (...) w Ł. sama w sobie nie świadczy o nieprawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Skarżący zapomina bowiem, że moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia dowodów na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń co do okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a wiarygodność decyduje o tym czy określony środek dowodowy ze względu na cechy indywidualne i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę. Ramy swobodnej oceny dowodów zakreślone są natomiast przez wymogi procedury, zasady doświadczenia życiowego, reguły logicznego myślenia i pewien poziom świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków i ważąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału w sprawie. Nie jest zatem wystarczające przekonanie o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Sam fakt, iż strona postępowania inaczej niż sąd ocenia określone zdarzenia nie wystarcza zatem do zakwestionowania poczynionych przez sąd ustaleń. Pamiętać bowiem należy, że dla podważenia dokonanej przez sąd oceny dowodów oraz poczynionych w oparciu o nią ustaleń nie jest nawet wystarczające wskazanie, że zgromadzone dowody pozwalają także na wyciągnięcie odmiennych wniosków co do okoliczności faktycznych danej sprawy. Z pewnością zaś zarzut formułowany względem orzeczenia Sądu I Instancji nie może polegać li tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego oceny zdarzeń w oderwaniu od zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Do tego natomiast, zdaniem Sądu Okręgowego, w istocie sprowadza się wywód apelacji. Nie sposób przy tym nie zauważyć, że apelacja w przeważającej mierze opiera się na ponownym, ale wybiórczym akcentowaniu okoliczności, które zostały już przez Sąd I Instancji dostrzeżone i rozważone, przy czym bez odniesienia się do całokształtu wniosków i wyводу przedstawionego w tym względzie przez Sąd Rejonowy. Nie można zaś tracić z pola widzenia, że zarzut wadliwej oceny dowodów dla swojej skuteczności winien określać jakich to konkretnie uchybień dopuścił się sąd orzekający, naruszając tym samym zasady logicznego rozumowania bądź wskazania doświadczenia życiowego w toku wyprowadzania wniosków w oparciu o przeprowadzone dowody. Skarżący powyższym wymogom nie sprostał.

Nie sposób bowiem owej sprzeczności wyprowadzić z akcentowanego w apelacji faktu, że dokumentacja zdjęciowa przedłożona przez powódkę nie zawiera oznaczenia daty ani miejsca jej sporządzenia. Okoliczność ta bowiem, przy braku dowodów przeciwnych, nie oznacza, że dokumentacja ta nie obrazuje stanu nawierzchni ulicy (...) w Ł. w dniu zdarzenia, zwłaszcza, że z zeznań świadka J. L. wynika, że zdjęcie obrazujące miejsce zdarzenia zostało wykonane w miejscu i w dacie zdarzenia.

Nietrafnie także skarżący wskazuje na wewnętrzną sprzeczność relacji świadka J. L. jak i na fakt, iż przedmiot, który uszkodził pojazd powoda nie został przez świadka odnaleziony na miejscu zdarzenia. Z uwagi na przebieg i okoliczności zdarzenia w dniu 23 marca 2010 roku trudno racjonalnie oczekiwać, że kierujący pojazdem może precyzyjnie stwierdzić czy w szybę pojazdu uderzył kawałek kostki bukowej czy też kamień, zwłaszcza, że z uwagi na dynamikę zdarzenia przedmiot taki po uderzeniu w szybę pojazdu przemieszcza się. W podobnym tonie należy ocenić fakt nieodnalezienia opisywanego elementu. Na podkreślenie natomiast zasługuje w ramach oceny zeznań świadka okoliczność, że przedmiot ten był mały i wypadł spod kół poprzedzającego pojazdu, a kostka brukowa nawierzchni w miejscu, w którym doszło do zdarzenia była uszkodzona z widocznymi pęknięciami i ubytkami, w związku z czym, jak słusznie zeznaje świadek, najprawdopodobniej to właśnie kawałek kostki uderzył w szybę. Okoliczność zatrudnienia świadka w powodowej spółce sama w sobie nie dyskwalifikuje zeznań wskazanego świadka i nie świadczy o ich niewiarygodności, nawet wtedy, gdy zeznania owego świadka są niekorzystne dla strony przeciwnej (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 października 1997 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II CKN 368/97 opubl. w bazie orzecznictwa LEX pod nr (...)). Ocena zeznań świadków nie może bowiem ograniczać się do rodzaju stosunków łączących świadka ze stroną, ale musi opierać się na zestawieniu treści zeznań z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w sprawie w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego.

Żadna ze wskazanych w apelacji okoliczności nie podważa zatem prawidłowości wniosków wyprowadzonych w tym względzie przez Sąd Rejonowy. Pozwany w niniejszym postępowaniu nie przedstawił jednak dowodów, z których wynikałoby, że przedmiotowe zdarzenie nastąpiło w miejscu, czasie i okolicznościach innych niż podane przez stronę powodową. Wbrew sugestiom czynionym w apelacji, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadka J. L. – kierującego przedmiotowym pojazdem - w powiązaniu z przedłożoną dokumentacją fotograficzną oraz wnioskami płynącymi z opinii biegłego, który wskazał, że obraz uszkodzenia szyby wskazuje, iż do jej pęknięcia doszło w wyniku uderzenia ciała obcego, w pełni uprawniał Sąd Rejonowy do wyprowadzenia wniosku, że wspiera on wersję zdarzeń przedstawioną przez stronę powodową.

W tym kontekście pozbawiony racji jest także zarzut naruszenia art. 6 k.c. przez nieuwzględnienie, iż na powódce ciąży obowiązek wykazania przesłanek odpowiedzialności oraz związku przyczynowo skutkowego pomiędzy stanem nawierzchni ulicy (...) a uszkodzeniem pojazdu powódki. Uszło bowiem uwadze skarżącego, że art. 6 k.c. jest przepisem prawa materialnego, który określa zasadę rozkładu dowodu, i w związku z tym nie może doznać naruszenia przez przyjęcie, że strona nie udźwignęła ciężaru wykazania określonego faktu. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 listopada 2005 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I CK 178/05 opublikowanym w bazie orzecznictwa LEX pod nr (...): „przepis art. 6 k.c. wskazuje przecież tylko podmiot zobowiązany do udowodnienia faktu, natomiast ocena, czy wywiązał się on w istocie z tego obowiązku, "nie należy już do materii objętej dyspozycją art. 6 k.c., a stanowi aspekt mieszczący się już w domenę przepisów procesowych".

Nieskutecznie również apelujący kontestuje prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia poprzez odwołanie do kwestii pominięcia przez Sąd Rejonowy zgłoszonych przez niego wniosków dowodowych. Należy się wprawdzie zgodzić ze skarżącym, że Sąd Rejonowy z naruszeniem art. 232 k.p.c. nie ustosunkował się w żaden sposób do owych wniosków, niemniej jednak uchybienie to pozostaje bez wpływu na zaskarżone rozstrzygnięcie z tego względu, że okoliczności na jakie wskazane dowody miały być przeprowadzone bądź zostały już zweryfikowane w oparciu o opinię biegłego (zakres uszkodzeń i koszty naprawy pojazdu) bądź też nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (podjęte przez stronę czynności w celu przywrócenia pojazdu do stanu pierwotnego).

Uzasadnienie zarzutów apelacji dotyczących kwestii rzeczywistych kosztów jakie powódka poniosła z tytułu naprawy świadczy natomiast o tym, iż skarżący nie przyjmuje do wiadomości, że poszkodowanemu należy się, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 363 § 1 k.c. jak i art. 361 § 2 k.c., odszkodowanie w takiej wysokości jaka potrzebna jest do przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej. Wysokość odszkodowania powinna bowiem wyrównywać różnicę pomiędzy obecnym stanem majątkowym poszkodowanego, a tym stanem, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę, tj. hipotetycznym. Odszkodowanie ma zatem odpowiadać uzasadnionym kosztom przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, niezależnie od tego, czy pojazd naprawiono w całości w części, czy też

w ogóle nie został on naprawiony. Skoro zatem rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w kwestii wysokości zasądzonego na rzecz powódki odszkodowania uwzględni wnioski płynące z opinii biegłego, w oparciu o którą zweryfikowano wysokość kosztów naprawy pojazdu, bez znaczenia pozostaje to czy powódka pojazd naprawiła i za jaką kwotę. Wysokość kosztów potrzebnych do przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego została wszak ustalona w oparciu o opinię biegłego.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie można także podzielić zastrzeżeń skarżącego odnośnie podatku VAT. Przedstawione w tym postępowaniu dowody, wbrew zastrzeżeniom apelującego, pozwalają na ustalenie, iż jakkolwiek uszkodzony pojazd był używany przez prezesa, stanowił jednak środek handlowy wystawiony w salonie i oferowany do sprzedaży. Skoro zaś pojazd ten nie był środkiem trwałym, prawo do odliczenia podatku VAT w związku z jego naprawą nigdy by powódce nie przysługiwało.

W tym stanie rzeczy, jako chybiony jawi się także zarzut naruszenia art. 415 k.c. Dowody przedstawione w niniejszym postępowaniu czynią uprawnionym wniosek, że uszkodzenie szyby w pojeździe powódki w dniu 23 marca 2010 roku nastąpiło wskutek uderzenia fragmentu uszkodzonej nawierzchni jezdni ulicy (...) w Ł., za której stan odpowiedzialny jest pozwany.

Powyższe prowadzi do wniosku, że apelacja strony pozwanej stanowi jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy w punkcie 1. na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Mając na względzie wynik postępowania apelacyjnego, o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na koszty poniesione przez powódkę w tym postępowaniu złożyło się wynagrodzenie jej pełnomocnika w osobie adwokata, ustalone w oparciu o § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461).